

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Krapina

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

TURISTIČKA ZAJEDNICA
KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

Krapina, ožujak 2014.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O TURISTIČKOJ ZAJEDNICI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	3
	Programi i projekti	9
II.	REVIZIJA ZA 2012.	15
	Ciljevi i područja revizije	15
	Metode i postupci revizije	15
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizija za 2010.	15
	Nalaz za 2012.	16
III.	OCJENA EFIKASNOSTI TURISTIČKE ZAJEDNICE U PROVOĐENJU ZADAĆA UTVRĐENIH PROPISIMA I PROGRAMOM RADA	19
IV.	MIŠLJENJE	20

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Krapina

KLASA: 041-01/13-06/65
URBROJ: 613-04-14-6

Krapina, 31. ožujka 2014.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI TURISTIČKE ZAJEDNICE
KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE ZA 2012.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija, kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Turističke zajednice Krapinsko-zagorske županije (dalje u tekstu: Turistička zajednica) za 2012.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni od 1. listopada 2013. do 31. ožujka 2014.

I. PODACI O TURISTIČKOJ ZAJEDNICI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug rada turističkih zajednica je utvrđen odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (Narodne novine 152/08), Zakona o članarinama u turističkim zajednicama (Narodne novine 152/08 i 88/10), Zakona o boravišnoj pristojbi (Narodne novine 152/08, 59/09, 97/13 i 158/13), te drugim provedbenim propisima. Turistička zajednica je pravna osoba osnovana radi promicanja i unaprjeđenja turizma i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom. Osnovana je i upisana u Upisnik turističkih zajednica u ožujku 1995. Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti Turističke zajednice su turističke članarine i boravišne pristojbe, te donacije iz županijskog proračuna, Hrvatske turističke zajednice, Ministarstva turizma i drugih fizičkih i pravnih osoba. Sjedište Turističke zajednice je u Krapini, Krambergerova 1.

Obvezni članovi Turističke zajednice su turističke zajednice gradova, općina, mjesta i područja osnovane na području Krapinsko-zagorske županije (dalje u tekstu: Županija).

Statut Turističke zajednice je donijela Skupština Turističke zajednice, uz prethodnu suglasnost ministra turizma, u listopadu 2010., u skladu sa zakonskim odredbama. Prema odredbama Statuta, zadaće Turističke zajednice su promocija turističke destinacije na razini Županije samostalno i putem udruženog oglašavanja, upravljanje javnom turističkom infrastrukturom, sudjelovanje u definiranju ciljeva i politike razvoja turizma, te izrada strategije razvoja turizma na razini Županije, promocija turističke ponude Županije u zemlji i inozemstvu u koordinaciji s Hrvatskom turističkom zajednicom, obogaćivanje ukupne turističke ponude Županije i kreiranje novih proizvoda turističke regije, pružanje stručne pomoći turističkim zajednicama s područja Županije u pitanjima važnim za njihovo djelovanje i razvoj, te poticanje turizma na područjima koja nisu turistički razvijena, koordinacija djelovanja i nadzor ispunjenja ciljeva i zadaća turističkih zajednica općina i gradova s područja Županije, sudjelovanje u izradi planova razvoja turizma i strateškog marketinškog plana hrvatskog turizma, poticanje, očuvanje, unaprjeđenje i poticanje postojećih turističkih resursa, informativni poslovi u vezi turističke ponude, objedinjavanje zajedničkih razvojnih projekata turističkih zajednica općina, gradova i zajednica područja značajnih za Županiju i drugo.

Tijela Turističke zajednice su Skupština, Turističko vijeće, Nadzorni odbor i Predsjednik. Skupštinu Turističke zajednice čini trinaest predstavnika turističkih zajednica gradova, općina, mjesta i područja, osnovanih na području Županije, te župan koji je predsjednik Skupštine. Turističko vijeće je izvršno tijelo Skupštine Turističke zajednice, koje provodi odluke i zaključke Skupštine, predlaže Skupštini godišnji program rada i financijski plan, upravlja imovinom Turističke zajednice, te obavlja i druge poslove u skladu s propisima i Statutom. Predsjednik Turističke zajednice i Predsjednik Turističkog vijeća je do travnja 2012. bio župan Siniša Hajdaš Dončić, a od travnja 2012. do lipnja 2013. županica je bila Sonja Borovčak. U vrijeme obavljanja revizije u prosincu 2013. Predsjednik je župan Željko Kolar. Predsjednik predstavlja Turističku zajednicu, organizira, koordinira i usklađuje rad i aktivnosti Turističke zajednice, pokreće i skrbi o suradnji s drugim turističkim zajednicama i drugim tijelima sa zajedničkim interesima, te obavlja i druge poslove.

Radi obavljanja stručnih i administrativnih poslova, u Turističkoj zajednici je 1997. osnovan Turistički ured.

Rad Turističkog ureda organizira i vodi direktor, koji je također odgovoran za poslovanje Turističke zajednice. Direktorica Turističkog ureda od 2006. je Sanja Škrinjar. Koncem 2012. u Turističkom uredu je bilo troje zaposlenih.

Planiranje

Financijski plan za 2012. je Skupština Turističke zajednice donijela u prosincu 2011. Prihodi i rashodi su planirani u iznosu 1.541.720,00 kn. Izmjene financijskog plana su donesene koncem prosinca 2012. Izmjenama plana su prihodi i rashodi planirani u iznosu 1.445.139,00 kn, što je za 96.581,00 kn ili 6,3 % manje od prvobitno planiranoga. U planirane prihode je uključen manjak prihoda u iznosu 54.798,00 kn, koji se planira pokriti prenesenim viškom prihoda iz ranijih godina u iznosu 110.834,00 kn. Vrijednosno značajniji planirani prihodi se odnose na prihode iz županijskog proračuna u iznosu 576.900,00 kn i od Hrvatske turističke zajednice u iznosu 259.594,00 kn. Prihodi od turističke članarine su planirani u iznosu 160.000,00 kn, boravišne pristojbe u iznosu 100.000,00 kn, turističkih zajednica općina i gradova u iznosu 95.000,00 kn, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u iznosu 57.000,00 kn, Ministarstva turizma u iznosu 45.000,00 kn i iz drugih izvora u iznosu 96.847,00 kn.

U financijskom planu su sredstva za izvršenje planiranih zadataka iz programa rada (funkcionalni marketing) planirana po aktivnostima (zadacima i projektima) i to u okviru računa rashoda za usluge. Planirani rashodi vezani uz spomenute aktivnosti iznose 879.154,00 kn, što je 60,8 % ukupno planiranih rashoda. Drugi planirani rashodi u ukupnom iznosu 565.985,00 kn se odnose na rashode za rad Turističkog ureda (administrativni marketing). U skladu sa zakonskim odredbama, godišnji program rada i financijski plan za 2012. su dostavljeni Hrvatskoj turističkoj zajednici.

Financijski izvještaji

Turistička zajednica vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje. U propisanom roku su dostavljeni Državnom uredu za reviziju.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 1.467.195,00 kn, što je za 268.616,00 kn ili 22,4 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni prihodi su u odnosu na planirane veći za 22.056,00 kn ili 1,5 %.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi od članarina	161.185,00	167.905,00	104,2
2.	Prihodi od boravišne pristojbe	102.313,00	100.966,00	98,7
3.	Prihodi od imovine	664,00	270,00	40,7
4.	Prihodi od donacija	927.985,00	1.191.539,00	128,4
4.1.	Prihodi od donacija iz proračuna	512.500,00	671.900,00	131,1
4.2.	Prihodi od donacija Hrvatske turističke zajednice	227.900,00	259.594,00	113,9
4.3.	Drugi prihodi od donacija	187.585,00	260.045,00	138,6
5.	Drugi prihodi	6.432,00	6.515,00	101,3
	Ukupno	1.198.579,00	1.467.195,00	122,4

Vrijednosno najznačajniji su prihodi od donacija ostvareni u iznosu 1.191.539,00 kn, što je 81,2 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na donacije iz proračuna u iznosu 671.900,00 kn, donacije od Hrvatske turističke zajednice u iznosu 259.594,00 kn, te na druge prihode od donacija u iznosu 260.045,00 kn.

Prihodi od donacija iz proračuna u iznosu 671.900,00 kn se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 626.900,00 kn, te iz državnog proračuna u iznosu 45.000,00 kn. Iz županijskog proračuna su uplaćene donacije za financiranje rada turističkog ureda u iznosu 436.900,00 kn, za promocije i sajmove u iznosu 140.000,00 kn i izradu projektne dokumentacije za obilježavanje turističkih destinacija u iznosu 50.000,00 kn. Prihodi iz državnog proračuna u iznosu 45.000,00 kn se odnose na donacije Ministarstva turizma u iznosu 40.000,00 kn za razgled Zagorja balonom (projekt "Inovativni turizam") i projekt "Korak više" (konjička staza) u iznosu 5.000,00 kn.

Prihodi od donacija Hrvatske turističke zajednice se odnose na sredstva za financiranje udruženog oglašavanja u iznosu 76.500,00 kn, za nagrade za natječaj "Djeca crtaju Hrvatsku" u iznosu 51.000,00 kn, za projekt "Otkrijmo kontinentalnu Hrvatsku" u iznosu 90.000,00 kn, te za servis dobrodošlice u iznosu 42.094,00 kn.

Drugi prihodi od donacija u iznosu 260.045,00 kn se odnose na donacije turističkih zajednica općina i gradova u iznosu 95.000,00 kn, Muzeja Hrvatskog zagorja u iznosu 57.000,00 kn, klastera turističkih zajednica Središnje Hrvatske u iznosu 35.582,00 kn, Hrvatske gospodarske komore u iznosu 35.000,00 kn, Hrvatske obrtničke komore u iznosu 19.480,00 kn, te fonda Europske unije (IPA) u iznosu 17.983,00 kn.

Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 167.905,00 kn, što je 11,4 % ukupno ostvarenih prihoda. Članarine su zajednički prihod turističkih zajednica gradova i općina, županijskih turističkih zajednica i Hrvatske turističke zajednice u kojem Turistička zajednica ima udjel 10,0 %. Plaćaju ih poduzetnici, koji se bave ugostiteljskom, turističkom i s turizmom neposredno povezanom djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama. Osnovica za obračun članarina za pravne i fizičke osobe je ukupan prihod, koji se iskazuje u računu dobiti i gubitka, a visina članarine ovisi o razredu turističkog mjesta gdje je sjedište ili poslovna jedinica osobe, skupini u koju je razvrstana djelatnost kojom se bavi, te o stopi na ukupni prihod utvrđenoj spomenutim Zakonom. Na području Županije je pet naselja u razredu turističkog mjesta A, tri naselja u razredu turističkog mjesta B, 17 naselja u razredu turističkog mjesta C, a 21 naselje je razvrstano u turistički razred D.

Naselje Krapina, u kojemu je sjedište Turističke zajednice, razvrstano je u turistički razred A. Na području Županije ima 1 092 obveznika plaćanja turističke članarine.

Prema odredbama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, poslove evidencije, obračuna i naplate, te nadzor nad naplatom članarine obavlja Porezna uprava.

Prihodi od boravišne pristojbe su ostvareni u iznosu 100.966,00 kn i manji su u odnosu na prethodnu godinu za 1,3 %. Boravišna pristojba je zajednički prihod turističkih zajednica gradova i općina, županijskih turističkih zajednica i Hrvatske turističke zajednice, u kojem županijska turistička zajednica ima udjel 10,0 % (iznimno 20,0 % na području turističkih zajednica koje ostvaruju bruto prihod manji od 200.000,00 kn godišnje). Koncem 2012. smještajni kapaciteti na području Županije su obuhvaćali 2 166 ležaja (hoteli 1 429, kućanstva 258, pansioni 177 i seljačka domaćinstva 145, te drugi oblici smještaja 157) u 988 soba i šest apartmana. U 2012. je ostvareno 61 948 dolazaka turista, što je za 1 335 dolazaka ili 2,2 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareno je 148 942 noćenja, što je za 7 644 noćenja ili 5,4 % više u odnosu na prethodnu godinu.

Podatke o broju obveznika plaćanja boravišne pristojbe Turistička zajednica dobiva mjesečno od gradskih i općinskih turističkih zajednica s područja Županije. Prema podacima Turističke zajednice i samih obveznika boravišne pristojbe, obvezu plaćanja ima 58 subjekata. Obveznici plaćaju boravišnu pristojbu prema broju noćenja (osim jedne fizičke osobe, koja plaća u paušalnom iznosu). Visina boravišne pristojbe po noćenju iznosi od 4,00 kn do 7,00 kn, ovisno o turističkom razredu u koje je razvrstano naselje u kojem se ostvaruje noćenje.

Prikupljena sredstva od donacija, boravišnih pristojbi, članarina i iz drugih izvora su korištena za projekte, programe, manifestacije i druge aktivnosti u skladu s donesenim programom rada za 2012.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 1.489.006,00 kn, što je za 103.372,00 kn ili 7,5 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni rashodi su u odnosu na planirane veći za 43.867,00 kn ili 3,0%.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks 4/3
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	448.793,00	405.182,00	90,3
2.	Materijalni rashodi	823.284,00	948.661,00	115,2
2.1.	Naknade troškova zaposlenima	89.496,00	93.051,00	104,0
2.2.	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično	13.789,00	0,00	-
2.3.	Naknade volonterima	1.890,00	3.199,00	169,3
2.4.	Naknade drugim osobama izvan radnog odnosa	16.346,00	13.523,00	82,7
2.5.	Rashodi za usluge	560.363,00	719.430,00	128,4
2.5.1.	Usluge promidžbe i informiranja	440.171,00	542.955,00	123,4
2.5.2.	Druge usluge	120.192,00	176.475,00	146,8
2.6.	Rashodi za materijal i energiju	102.311,00	90.377,00	88,3
2.6.1.	Rashodi za materijal za promidžbu	85.546,00	73.160,00	85,5
2.6.2.	Drugi rashodi za materijal i energiju	16.765,00	17.217,00	102,7
2.7.	Drugi materijalni rashodi	39.089,00	29.081,00	74,4
3.	Rashodi amortizacije	19.332,00	23.300,00	120,5
4.	Financijski rashodi	23.279,00	13.058,00	56,1
5.	Donacije	69.106,00	97.052,00	140,4
6.	Drugi rashodi	1.840,00	1.753,00	95,3
	Ukupno	1.385.634,00	1.489.006,00	107,5
	Manjak prihoda	187.055,00	21.811,00	11,7

Manjak prihoda nad rashodima za 2012. je ostvaren u iznosu 21.811,00 kn. Iz ranijih godina je prenesen višak prihoda u iznosu 43.366,00 kn, te se u sljedeće razdoblje prenosi višak prihoda u iznosu 21.555,00 kn.

Vrijednosno su najznačajniji materijalni rashodi ostvareni u iznosu 948.661,00 kn, što je 63,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Slijede rashodi za zaposlene u iznosu 405.182,00 kn ili 27,2 % i drugi rashodi u iznosu 135.163,00 kn ili 9,1 %.

Rashodi za zaposlene u iznosu 405.182,00 kn se odnose na bruto plaće u iznosu 337.140,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 52.352,00 kn te naknade i nagrade zaposlenicima u iznosu 15.690,00 kn. Plaće su obračunane u skladu s donesenim aktima. Prosječna mjesečna isplaćena plaća zaposlenih u Turističkom uredu je 9.168,00 kn bruto, odnosno 6.903,00 kn neto. Najviša mjesečna bruto plaća je isplaćena u iznosu 10.176,00 kn, a najniža u iznosu 7.581,00 kn. Najviša neto plaća je isplaćena u iznosu 7.996,00 kn, a najniža u iznosu 5.385,00 kn.

U okviru materijalnih rashoda su iskazani rashodi za usluge promidžbe i informiranja u iznosu 542.955,00 kn i to za: usluge oglašavanja u iznosu 304.033,00 kn (oglašavanje putem balona u iznosu 86.890,00 kn, tv oglašavanje u iznosu 66.500,00 kn, internet oglašavanje u iznosu 57.135,00 kn, oglašavanje u različitim tiskovinama u iznosu 51.508,00 kn, oglašavanje u specijaliziranom časopisu 34.500,00 kn, te drugo oglašavanje u iznosu 7.500,00 kn), usluge plakatiranja u iznosu 91.358,00 kn (akcija "Otkrijmo kontinentalnu Hrvatsku"), usluge izrade projektne dokumentacije za smeđu signalizaciju u iznosu 50.625,00 kn, usluge sajma u Splitu u iznosu 34.987,00 kn, usluge sajma u Beogradu u iznosu 33.177,00 kn, usluge prezentacije u Umagu u iznosu 8.660,00 kn, usluge lektoriranja i prijevoda za brošuru u iznosu 4.767,00 kn, usluge dostave materijala za akciju "Otkrijmo kontinentalnu Hrvatsku" u iznosu 3.834,00 kn, usluge izrade okvira za plakete "Zeleni cvijet" u iznosu 3.427,00 kn, usluge oblikovanja uvodne internetske stranice "Otkrijmo kontinentalnu Hrvatsku" u iznosu 3.406,00 kn, održavanje web stranice u iznosu 4.181,00 kn, te usluge prijevoza u iznosu 500,00 kn.

Rashodi za druge usluge u iznosu 176.475,00 kn se odnose na usluge organizacije radionica, studijska putovanja, usluge prijevoza izvođača u iznosu 58.210,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 55.210,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 36.451,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 20.329,00 kn, te računalne usluge u iznosu 6.275,00 kn. Za obavljanje usluga kontrole poslovanja (interna revizija) zaključen je ugovor o djelu s fizičkom osobom u iznosu 10.000,00 kn, a za usluge prijevoda web-stranice zaključen je ugovor o autorskom djelu u iznosu 1.000,00 kn.

Rashodi za materijal i energiju su ostvareni u iznosu 90.377,00 kn, a odnose se na materijal i sirovine u iznosu 73.160,00 kn (info brošure, image brošure, promidžbeni materijal, promotivni letak, mapu "Zagorje bajka na dlanu" i promotivne fotografije), uredski materijal i druge materijalne rashode u iznosu 8.651,00 kn i sitni inventar u iznosu 8.566,00 kn.

Drugi materijalni rashodi su ostvareni u iznosu 29.081,00 kn, a odnose se na rashode za reprezentaciju (za dodjelu priznanja u akciji "Volim Hrvatsku" u iznosu 16.879,00 kn, za sajmove i prezentacije u iznosu 4.886,00 kn, sastanke u iznosu 5.429,00 kn i drugu reprezentaciju u iznosu 1.887,00 kn).

Rashodi amortizacije su obračunani u iznosu 23.300,00 kn. Primijenjene su stope za obračun amortizacije u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08, 7/09, 158/13 i 1/14).

Financijski rashodi su ostvareni u iznosu 13.058,00 kn. Odnose se na kamate i naknade za kredit (cach pool) u iznosu 12.721,00 kn (naknade u iznosu 7.935,00 kn i kamate 4.786,00 kn), te kamate za sredstva po viđenju u iznosu 337,00 kn.

Rashodi za donacije su ostvareni u iznosu 97.052,00 kn, a odnose se na sufinanciranje nagrada školama i dječjim vrtićima za akciju "Volim Hrvatsku" u iznosu 51.000,00 kn, računa za zakup prostora na sajmu u iznosu 33.502,00 kn, računa za realizaciju akcije "100% zagorsko" u iznosu 11.050,00 kn (kulturno umjetnički program, materijal i usluge aranžiranja štanda) i sufinanciranje akcije "Zagorje ti moje blago" u iznosu 1.500,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2012., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 1.804.316,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2012.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redn i broj	Opis	Stanje 1. siječnja 2012.	Stanje 31. prosinca 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	1.844.134,00	1.759.564,00	95,4
2.	Financijska imovina	87.820,00	44.752,00	51,0
2.1.	Novac u banci i blagajni	80,00	12,00	15,0
2.2.	Potraživanja za prihode	87.740,00	44.740,00	51,0
	Ukupno imovina	1.931.954,00	1.804.316,00	93,4
3.	Obveze	610.147,00	565.589,00	92,7
3.1.	Obveze za rashode	110.914,00	172.562,00	155,6
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	158.512,00	120.289,00	75,9
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja	340.721,00	272.738,00	80,0
4.	Vlastiti izvori	1.321.807,00	1.238.727,00	93,7
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	1.931.954,00	1.804.316,00	93,4

Vrijednost nefinancijske imovine se odnosi na uređaje, strojeve i drugu opremu u iznosu 1.894.920,00 kn (međuregionalna signalizacija u iznosu 971.176,00 kn, smeđa signalizacija u iznosu 367.216,00 kn, signalizacija „Marijanski hodočasnički put“ u iznosu 359.655,00 kn, info-panoi u iznosu 172.102,00 kn i druga oprema u iznosu 24.771,00 kn), knjige, umjetnička djela i slične vrijednosti u iznosu 145.000,00 kn, uredsku opremu i namještaj u iznosu 37.036,00 kn, računalne programe u iznosu 6.714,00 kn, komunikacijsku opremu u iznosu 4.624,00 kn, te ispravak vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine u iznosu 328.730,00 kn. Smanjenje vrijednosti nefinancijske imovine u odnosu na stanje koncem 2011., za 84.570,00 kn ili 4,6 %, se odnosi na obračunanu amortizaciju.

Vrijednost financijske imovine u iznosu 44.752,00 kn se odnosi na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 44.740,00 kn i novac u banci i blagajni u iznosu 12,00 kn. Potraživanja se odnose na potraživanja za članarinu od turističkih zajednica općina i gradova u iznosu 34.740,00 kn, te od pravnih osoba 10.000,00 kn. Do listopada 2013., naplaćeno je 42.740,00 kn ili 95,5 % dospjelih potraživanja.

Obveze iznose 565.589,00 kn, a odnose se na odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućeg razdoblja u iznosu 272.738,00 kn, te obveze za materijalne rashode u iznosu 140.739,00 kn, kredite i zajmove u iznosu 120.289,00 kn i zaposlene u iznosu 31.823,00 kn. Dospjele obveze iznose 563.207,00 kn, dok obveze u iznosu 2.382,00 kn nisu dospjele. U odnosu na prethodnu godinu, kada su iznosile 610.147,00 kn, manje su za 44.558,00 kn ili 7,3 %.

Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja u iznosu 272.738,00 kn se odnosi na primljena sredstva u prethodnim godinama iz fonda Europske unije (IPA) za projekt "Marijanski hodočasnički put", za koje se prihodi priznaju u tekućoj godini u visini obračunane amortizacije. Obveze za materijalne rashode su iskazane u iznosu 140.739,00 kn, a odnose se na obveze prema dobavljačima za promidžbeni materijal i usluge, koje su podmirene do kolovoza 2013. Obveze za kredite i zajmove u iznosu 120.289,00 kn se odnose na kratkoročni kredit za dopušteno prekoračenje po transakcijskom računu iz srpnja 2012.

Vlastiti izvori iznose 1.238.727,00 kn i sadrže višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iskazan u iznosu 21.555,00 kn, što je za 21.812,00 kn ili 50,3 % manje u odnosu na stanje koncem prethodne godine (smanjenje se odnosi na pokriće manjka tekuće godine).

Programi i projekti

Turistička zajednica nije izradila Strategiju razvoja turizma odnosno strateški plan i program razvoja za razdoblje od 2010. do 2012., s obzirom da ni na nivou Županije ne postoji integrirana razvojna strategija turizma, kao ni jedinstveni master plan turizma. Za izradu godišnjih programa rada, Turistička zajednica koristi Strateški plan Ministarstva turizma za razdoblje od 2011. do 2013., iz kolovoza 2010. (dalje u tekstu: Strateški plan) i Strategiju razvoja Krapinsko-zagorske županije od 2012. do 2013. (dalje u tekstu: Strategija razvoja Županije). U izradi Strategije razvoja Županije, Turistička zajednica nije sudjelovala, a njezina se uloga odnosila na prikupljanje i davanje podataka.

Godišnji programi rada i financijski planovi za 2010., 2011. i 2012. su doneseni i dostavljeni Hrvatskoj turističkoj zajednici.

Turistička zajednica nema dugoročno utvrđene ciljeve poslovanja, s obzirom da strategija razvoja turizma na području Županije nije donesena. Kratkoročni ciljevi poslovanja određuju se godišnjim programima i financijskim planovima.

Za 2012. su utvrđeni sljedeći ciljevi:

- brendiranje i pozicioniranje Županije pod nazivom "Bajka na dlanu" kao turističke destinacije na domaćem i međunarodnom tržištu
- kontinuirano osmišljavanje inovativne i tematski raznovrsne ponude i programa prilagođenih većem rasponu ciljnih skupina (vinske ceste, pješačke staze, cikloturizam, konjički turizam)
- povećanje fizičkog obujma turističkog prometa koji bi trebao omogućiti željene financijske učinke od turizma najmanje 10,0 % u odnosu na 2011.
- pojačane aktivnosti na području Županije kroz kontinentalni klaster Središnja Hrvatska
- podizanje kvalitete turističke ponude u skladu s održivim razvitkom
- daljnje kontinuirano jačanje suradnje i koordinacije turističkih zajednica u Županiji
- jačanje suradnje sa svim nosiocima turističke ponude u Županiji (pravne i fizičke osobe) i svim drugim čimbenicima u turističkom lancu.

Godišnjim programom su utvrđene sljedeće razvojne potrebe:

- brendiranje Županije kao kvalitetnog i prihvatljivog turističkog odredišta
- izrada master plana turizma Županije
- stvaranje povoljne poduzetničke klime
- poboljšanje marketinga prema investitorima

- unaprjeđenje zaštite, implementacije i dugoročne održive valorizacije turističkih resursa
- podizanje kvalitete i povećanje smještajnih kapaciteta
- razvoj selektivnih oblika turizma
- unaprjeđenje znanja i vještina ljudskih resursa u turizmu
- određivanje prirodno-krajobrazno vrijednih područja i njihovo promicanje kao ekološkog turističkog proizvoda
- podizanje konkurentnosti zagorskih toplica na međunarodnu razinu
- dalje promicanje i afirmacija turizma temeljena na održivosti i značajnom doprinosu regionalnog gospodarstva.

Godišnjim programom rada su predviđeni izvori financiranja za planirane aktivnosti. Ostvarenje plana se prati i analizira na sjednicama Skupštine, Turističkog vijeća i Nadzornog odbora Turističke zajednice tijekom godine. Turistička zajednica prati izvršenje programa prema rashodima i izvorima financiranja.

Ciljevi navedeni u godišnjem programu usklađeni su s ciljevima iz regionalne i nacionalne Strategije. Županija se na turističkom tržištu pozicionira kao cjelogodišnja destinacija s ciljem jačanja prepoznatljivosti kontinentalnog turizma. Na području Županije se nalazi jedan od najjačih graničnih prijelaza (Macelj) kojim turisti prolaze do svojih "morskih destinacija", te se radi na promociji Zagorja, radi privlačenja i zadržavanja gostiju na području Županije. Županija je fokusirana i na grad Zagreb, kao vodeću kontinentalnu destinaciju. Gostima se nude različiti selektivni oblici turizma kao što su: toplički, zdravstveni, kulturni, vjerski, eno-gastronomski, konjički i ciklo turizam.

Ostvarivanje ciljeva se provodi suradnjom svih čimbenika u turističkom vrijednosnom lancu (javni i privatni sektor, destinacije, ponuditelji i posrednici u prodaji), udruženim oglašavanjem (gospodarski subjekti, Hrvatska turistička zajednica, Turistička zajednica i lokalne turističke zajednice), razvijanjem sustava turističkih zajednica, poboljšanjem uvjeta boravka turista (uređenje okoliša, postavljanje signalizacije, poticanje razvoja novih proizvoda, organizacija manifestacija, razvoj gostoprimstva, informiranje), te zajedničkim nastupima na sajmovima.

U 2012. su ostvareni ciljevi suradnje i koordinacije turističkih zajednica u Županiji, koji se odnose na kvalitetu turističke ponude (promocija turističke destinacije Zagorje putem udruženog oglašavanja, tiskanje promotivnih materijala, zajedničko sudjelovanje na sajmovima), problematiku naplate turističke članarine, umrežavanje internet stranice, pružanje stručne pomoći, nadzor ciljeva i zadaća, prikupljanje i mjesečnu obradu podataka o mjesečnom turističkom prometu, te statističku obradu podataka i suradnju sa svim nosiocima turističke ponude u Županiji (pravne i fizičke osobe), te drugim čimbenicima u turističkom lancu. Turistička zajednica je u 2012. ostvarila suradnju sa nositeljima turističke ponude u području agroturizma, kupališnog, vjerskog i kulturnog turizma kroz provođenje akcija "Volim Hrvatsku", "Zagorje ti moje blago", servis dobrodošlice, izradu i postavu turističke signalizacije i potpore projektima novih turističkih proizvoda i manifestacija.

Djelomično su ostvareni ciljevi brendiranja i pozicioniranja Županije pod nazivom "Bajka na dlanu" kao turističke destinacije na domaćem i međunarodnom tržištu. Turistička zajednica je za ostvarivanje navedenih ciljeva primijenila različite komunikacijske taktike (izrađene su brošure i info materijali, letci, oglašavanje), različite aktivnosti u prodaji, promociji i distribuciji turističkih proizvoda na domaćem i međunarodnom tržištu (sajmovi, info nastupi i prezentacije) te kontinuirano osmišljavanje inovativne i tematski raznovrsne ponude i programa prilagođenih većem rasponu ciljnih skupina (vinske ceste, pješačke staze, cikloturizam, konjički turizam).

Za osmišljavanje inovativne i tematski raznovrsne ponude i programa prilagođenih većem rasponu ciljnih skupina nema brojčanih ni opisnih pokazatelja o učincima. Djelomično je ostvaren cilj povećanja fizičkog obujma turističkog prometa i financijskih učinaka od turizma za najmanje 10,0 % u odnosu na 2011. Ocjena ostvarenja navedenoga cilja dana je na temelju brojčanih pokazatelja fizičkog obujma turističkog prometa izraženog brojem dolazaka i noćenja turista te usporedbe s pokazateljima na nivou Republike Hrvatske. Prema podacima Turističke zajednice, broj dolazaka turista je veći za 2,2 %, a broj noćenja za 5,4 % u odnosu na prethodnu godinu.

Ciljevi koji se odnose na pojačane aktivnosti na području Županije kroz kontinentalni klaster Središnja Hrvatska i podizanje kvalitete turističke ponude u skladu s održivim razvitkom, nisu ostvareni. Klaster Središnje Hrvatske čine turističke zajednice Zagrebačke, Varaždinske, Međimurske, Koprivničko-križevačke, Sisačko-moslavačke, Bjelovarsko-bilogorske i Krapinsko-zagorske županije. Cilj klastera je poduzimanje aktivnosti na prepoznavanju specifičnosti i pozicioniranju kontinentalnog turizma na hrvatskom i međunarodnom tržištu. U 2012. od zajedničkih aktivnosti je ostvaren nastup na sajmu u Beogradu u suradnji s Hrvatskom turističkom zajednicom i Hrvatskom gospodarskom komorom, dok nastup na sajmu u Stuttgartu nije održan (zbog nedostatka sredstava). Klaster nema pravnu osobnost, poslovni prostor, kadrove ni izvore financiranja, nego koristi resurse županijskih turističkih zajednica. U 2012., kao ni ranijih godina nije donesen zajednički strateški i akcijski program klastera, financijski plan ni procedure djelovanja. Na području Županije uloga klastera nije prepoznatljiva. Prema Strategiji održivog razvitka Republike Hrvatske, održivi razvitak je razvitak koji zadovoljava potrebe današnjice, a pritom ne ugrožava potrebe budućih generacija. Održivi razvitak ostvaruje ravnotežu između zahtjeva za unaprjeđivanjem kakvoće života (ekonomska sastavnica), za ostvarivanjem socijalne dobrobiti i mira za sve (socijalna sastavnica) te zahtjeva za očuvanjem sastavnica okoliša kao prirodnog dobra o kojima ovise i sadašnja i buduće generacije. Strategijom razvoja Županije u tom području su utvrđeni glavni ciljevi te mjere za njihovo provođenje, a nisu utvrđeni posebni ciljevi, politike, niti procedure za provedbu planova i projekata u području turizma, kao ni konkretni, mjerljivi pokazatelji ostvarivanja ciljeva.

Turistička zajednica je financijska sredstva trošila učinkovito, za aktivnosti i programe određene godišnjim programom rada i financijskim planom, te upravlja turističkom infrastrukturom učinkovito.

Turistička zajednica nema značajniju ulogu u razvoju turizma na nacionalnoj razini, zbog toga što u ukupnom broju dolazaka gostiju ima udjel 0,5 %, a broju noćenja 0,3 %.

Provedbu ciljeva utvrđenih Strategijom razvoja Županije, prati i analizira Zagorska razvojna agencija o čemu se sastavlja godišnje izvješće. Turistička zajednica sudjeluje u izradi izvješća u području turizma putem prikupljanja podataka. Iz ostvarenja godišnjih programa rada je vidljivo da je većina turističkih proizvoda i projekata Turističke zajednice utemeljena na smjernicama iz Strateškog plana i Strategije razvoja Županije.

Strateški cilj određen spomenutom Strategijom je konkurentno gospodarstvo, a u području turizma strateški ciljevi su razvoj topličkog, vjerskog, zdravstvenog, kulturnog i seoskog turizma.

Mjere za postizanje spomenutih ciljeva su unaprjeđenje postojećih oblika turizma s posebnim naglaskom na toplički i wellness turizam, razvoj novih selektivnih turističkih programa, promocija Zagorja kao turističke regije, razvoj potporne infrastrukture i razvoj turizma u ruralnom prostoru. Predviđeni nositelji za provedbu mjera su različiti (turističke zajednice, ministarstva, jedinice lokalne samouprave, ustanove u kulturi).

Nadležnost Turističke zajednice nije detaljnije utvrđena. Kao pokazatelji (indikatori) za praćenje i unaprjeđenje postojećih i razvoj novih oblika turističke ponude, predviđeno je povećanje broja noćenja na području Županije za 5,2 %, povećanje broja razvijenih selektivnih turističkih programa za 33,3 %, povećanje broja agro-turističkih objekata za 14,8 %, povećanje broja tiskanih promotivnih materijala s vizualnim identitetom Županije za 128,5 %, te povećanje izgrađenosti infrastrukture turističkih objekata za 14,3 %.

Prema izvješćima o izvršenju godišnjih programa rada, koja su prihvaćena na sjednicama Skupštine Turističke zajednice, u razdoblju od 2010. do 2012. provedeni su planirani projekti, programi, manifestacije i druge aktivnosti radi unaprjeđenja turističkih proizvoda, marketinške infrastrukture, komunikacijskih taktika te prodaja, promocija i distribucija. Dio tih aktivnosti Turistička zajednica provodi sama a dio u suradnji s Hrvatskom turističkom zajednicom, drugim turističkim zajednicama, udrugama i drugim subjektima.

- programi, projekti i manifestacije

Unaprjeđenje turističkih proizvoda obuhvaća projekte i manifestacije "Zagorje ti moje blago", "Volim Hrvatsku", „Servis dobrodošlice“, „Turistička signalizacija“, „Potpore projektima novih turističkih proizvoda i manifestacija“ te „Novi turistički proizvodi-Otkrijmo kontinentalnu Hrvatsku“-II faza.

Cilj projekta „Zagorje ti moje blago“ je podizanje opće razine kvalitete životnog prostora, očuvanje i unaprjeđenje turističkog prostora i zaštite okoliša, očuvanje i revitalizacija turističkih vrijednosti i ukupnog ruralnog prostora. Provedene su aktivnosti kontinuirane promidžbe putem radio postaje i edukativnih seminara i radionica (tečaj za somelijere, okrugli stol "Turistička valorizacija zagorske klijeti" u okviru manifestacije Badel fest).

Projekt „Volim Hrvatsku“ se sastoji od akcija "Zeleni cvijet" (natječaj i nagrade za literarne i likovne radove polaznika dječjih vrtića i učenika osnovnih škola) i „Čovjek-ključ uspjeha“ (izbor djelatnika godine u turizmu). Cilj projekta je poticanje aktivnosti vezane za očuvanje okoliša, unaprjeđenje turističkog proizvoda i podizanje razine gostoljubivosti i dobrodošlice, a nositelj projekta su Turistička zajednica, sustav turističkih zajednica Županije i Glavni ured Hrvatske turističke zajednice.

Aktivnosti projekta "Servis dobrodošlice" su se odvijale u razdoblju od konca lipnja do rujna 2012. (petak, subota i nedjelja), a odnose se na pružanje informacija o turističkim destinacijama i lokacijama distribuiranjem letaka dobrodošlice te različitih tipova brošura pri ulasku u Republiku Hrvatsku na graničnom prijelazu Macelj. Nositelji projekta su Glavni ured Hrvatske turističke zajednice i Turistička zajednica.

Projekt „Turistička signalizacija“ se odnosi na izradu interpretacijskih tabli za ponudu konjičkog turizma, na izlazima s autoceste A1 (granični prijelaz Macelj do izlaza iz Županije), te dvorac Gjalski. Nositelji projekta su Turistička zajednica i Županija.

Projekt „Potpore projektima novih turističkih proizvoda i manifestacija“, čiji je nositelj Hrvatska turistička zajednica, ima za cilj poticanje onih projekata koji pridonose prepoznatljivosti hrvatskog turizma, te prelaze lokalne i županijske okvire i privlače posjetitelje izvan granica Županije. Na području Županije su, uz potporu Turističke zajednice, provedeni programi pod nazivom "Štruklijada", "Zagorska svadba", "Dan mladosti-povratak", "Tjedan kajkavske kulture", "Ljeto kod krapinskog pračovjeka", "Babičini kolači", "Međunarodni balon festival", „FISS rolerski svjetski kup-Oroslavje 2012.“, "Hrvatski vrt perunika", "Upoznajmo orguljašku baštinu Hrvatskog Zagorja" i "Seljačka buna 1573.-Bitka kod Stubice".

Projekt „Novi turistički proizvodi-Otkrijmo kontinentalnu Hrvatsku“-II faza ima za cilj promociju destinacije i određenog proizvoda, produženje turističke sezone i daljnji razvitak kontinentalnog turizma. Interesne skupine su domicilno stanovništvo kontinentalne Hrvatske, hoteli, agencije, restorani, vinotočja, te strani turisti. Projekt obuhvaća izradu letka ("Discover") za ponudu turističkih paket aranžmana za područje Županije, grada Zagreba i Zagrebačke županije, koji se dijeli turistima na graničnim prijelazima, info uredima, sajmovima u zemlji i inozemstvu.

Turistička zajednica je tijekom 2012. započela s unaprjeđenjem marketinške infrastrukture, ažuriranjem podataka o turističkoj ponudi i statističkih podataka, o sudionicima u turističkoj ponudi, osmišljavanjem i izradom zajedničke internetske stranice za sustav turističkih zajednica na području Turističke zajednice. Cilj je umrežavanje web portala cijelog sustava. Do konca 2012. u zajednički informacijski sustav je uključeno sedam turističkih zajednica, a u završnoj fazi je izrada programa prijave i odjava gostiju te elektronska evidencija naplate boravišne pristojbe. Nastavljene su aktivnosti na prikupljanju fotografija za servisiranje marketinških aktivnosti Turističke zajednice koje se unose u elektroničku bazu podataka, a služe za tisak, oglašavanje, izradu plakata i letaka. Kao nositelj aktivnosti unaprjeđenja komunikacijskih tehnika, Turistička zajednica je u suradnji s Ministarstvom turizma, Hrvatskom turističkom zajednicom, Županijom, Muzejom Hrvatskog zagorja te Klasterom Središnje Hrvatske provodila aktivnosti oglašavanja u promotivnim kampanjama i promotivno-prodajnim kanalima sustava turističkih zajednica, organizatora putovanja i zračnih prijevoznika, balonom, elektroničkim medijima, tiskanim brošurama i info-materijalima. Aktivnosti Turističke zajednice u unaprjeđenju prodaje, promocije i distribucije se odnose na sudjelovanje na sajmovima, info-nastupe i prezentacije, a provedene su u suradnji sa Županijom i Hrvatskom obrtničkom komorom.

U spomenutom razdoblju povećana su sredstva kojima je Turistička zajednica raspolagala za obavljanje svojih zadaća. Ukupni prihodi veći su za 86.150,00 kn ili 6,2 % (s 1.381.045,00 kn u 2010. na 1.467.195,00 kn u 2012.). Turistička zajednica je ostvarila većinu planiranih aktivnosti vezanih uz promidžbu turizma.

Vrijednosno najznačajnija sredstva su utrošena za financiranje aktivnosti Turističke zajednice, vezanih za unaprjeđenje proizvoda, komunikacijske taktike, prodaju promociju i distribuciju te interni marketing. Tako je za unaprjeđenje proizvoda u 2012. utrošeno 294.663,00 kn, što je za 11.273,00 kn manje u odnosu na 2010. Za komunikacijske taktike, promidžbeni materijal i oglašavanje je u 2012. utrošeno 423.928,00 kn, što je za 118.749,00 ili 38,9 % više u odnosu na 2010.

Na udruženo oglašavanje i oglašavanje u medijima je u 2010. utrošeno 205.175,00 kn, a u 2012. je utrošeno 339.133,00 kn, što je za 133.958,00 kn više ili 65,3 %. Za prodaju, promociju i distribuciju (sajmovi i info nastupi) je u 2012. utrošeno 132.046,00 kn, što je u odnosu na 2010. više za 101.957,00 kn. Za interni marketing (priznanja zaslužnim osobama ili tvrtkama i edukacije zaposlenika) je u 2012. utrošeno 33.510,00 kn, što je za 17.442,00 kn više u odnosu na 2010.

Za rad Turističkog ureda je u 2012. utrošeno 604.859,00 kn ili 41,2 % ostvarenih prihoda, što je na razini prethodnih godina.

Turistička zajednica nema razrađen sustav za praćenje učinka provedenih aktivnosti, odnosno nema utvrđene pokazatelje za praćenje provedbe utvrđenih zadaća i ciljeva. Učinak provedenih aktivnosti, Turistička zajednica je izrazila opisno. Navela je da su postignuti rezultati u skladu sa stanjem u gospodarstvu i potvrda su ostvarenja programskih zadaća. Pojačana je sustavna suradnja s drugim turističkim zajednicama i Županijom. Ostvarena je bolja i značajnija suradnja u organizaciji sajamskih nastupa, te određeni uspjesi u stvaranju novih i poboljšanju kvalitete postojećih turističkih proizvoda.

- projekt „Marijanski hodočasnički put“

Turistička zajednica je u okviru programa prekogranične suradnje Slovenija-Hrvatska u razdoblju od 2007. do 2013., s osam partnera, započela projekt pod nazivom «Marijanski hodočasnički put», za koji su predviđena sredstva u ukupnom iznosu 703.837 EUR. Turističkoj zajednici je odobren projekt u vrijednosti 87.360 EUR. Fond Europske unije (IPA) financira 74.256 EUR ili 85,0 %, a Turistička zajednica 13.104 EUR ili 15,0 %. Projekt je započeo početkom listopada 2009. Završetak je bio planiran koncem rujna 2011., a zbog neizvršavanja obaveza nositelja projekta (slovenski partner Javni zavod Kozjanski park) i nacionalnih slovenskih kontrolora, završio je u listopadu 2013.

Ugovor o sufinanciranju i dodatak ugovoru spomenutog projekta zaključili su nositelj projekta Javni zavod Kozjanski park, Podsreda i Ured Vlade Republike Slovenije za lokalnu samoupravu i regionalnu politiku u studenome 2009. i prosincu 2010. s rokom trajanja do konca rujna 2011., u vrijednosti 87.360 EUR (troškovi osoblja 9.600 EUR, troškovi vanjskih usluga i izrada projekta 7.000 EUR, troškovi vanjskih usluga i izrada DVD filma 20.700 EUR, nabava i postavljanje signalizacije 50.060 EUR). Za izbor dobavljača u projektu postave smeđe signalizacije za označavanje «Marijanskog hodočasničkog puta» provedena su tri postupka prema Proceduri Europske unije za nabavu i to za izradu: projektne dokumentacije za postavljanje smeđe signalizacije, info-tabli i ploča, te dokumentarnog filma.

Ugovori s izvoditeljima navedenih usluga zaključeni su u razdoblju od studenoga 2009. do svibnja 2011. u ukupnom iznosu 553.735,00 kn (projektne dokumentacije u iznosu 49.080,00 kn, izrada info-tabli i ploča u iznosu 359.655,00 kn te izrada i montaža promotivnog filma u iznosu 145.000,00 kn).

Do konca rujna 2011., troškovi projekta su iznosili 623.962,00 kn (84.192 EUR), od čega se na vanjske usluge odnosi 553.735,00 kn, a plaću jednog zaposlenika 70.227,00 kn.

Izvori financiranja su sredstva fonda Europske unije (IPA) u iznosu 531.516,00 kn (71.467 EUR), Turističke zajednice u iznosu 82.446,00 kn, te Ministarstva turizma u iznosu 10.000,00 kn. Sredstva iz fonda Europske unije (IPA) su uplaćena u 2010. u iznosu 67.221,00 kn, u 2011. u iznosu 328.250,00 kn, te u 2013. u iznosu 136.045,00 kn.

Turistička zajednica je sredstva utrošila za utvrđene namjene. Poteškoće oko ovjeravanja troškova, kod slovenskog nositelja projekta, tijekom 2012., dovele su do poremećaja dinamike povrata financijskih sredstava Turističkoj zajednici i drugim sudionicima u projektu. Rok za povrat i uplatu sredstava znatno je produžen, a sredstva koja su trebala biti uplaćena početkom 2013., uplaćena su Turističkoj zajednici u studenome 2013. S obzirom da je Turistička zajednica preuzela zaključivanjem ugovora s izvoditeljima, obveze za plaćanje usluga i radova prema izvoditeljima, morala se tijekom 2012. zadužiti kod poslovne banke za financiranje tekućih obveza.

Ciljevi projekta su razvoj turizma, ruralnih krajeva i zaštita okoliša povezivanjem marijanskih hodočasničkih središta i drugih marijanskih svetišta u projektnom području te stvaranje jedinstvenog turističkog proizvoda Slovenije i Hrvatske. Izrađena je i u prostor postavljena turistička infrastruktura za Marijanski hodočasnički put, izrađen je zajednički plan promocije i prodaje turističkog proizvoda, povezana je kulturna i turistička infrastruktura u zajedničku prekograničnu ponudu, uspostavljena je jedinstvena prekogranična turistička regija, povećan je broj posjetitelja, poboljšana je kvaliteta ponude na navedenom području, te kvaliteta ugostiteljskih objekata i prenoćišta uvođenjem standarda kvalitete, čime je Turistička zajednica utjecala na razvoj turističke ponude na području Županije.

II. REVIZIJA ZA 2012.

Ciljevi i područja revizije

Osnovni ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Posebni ciljevi revizije su bili:

- ocijeniti efikasnost Turističke zajednice u promicanju i unaprjeđenju turizma Republike Hrvatske
- ocijeniti efikasnost suradnje turističkih zajednica s tijelima jedinica lokalne samouprave u općinama i gradovima
- ocijeniti učinkovitost trošenja sredstava prikupljenih od boravišnih pristojbi, turističkih članarina, iz proračuna, te drugih izvora.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, te dokumentacija i informacije o poslovanju Turističke zajednice. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima, s podacima iz financijskog plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave, koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova su primijenjeni odgovarajući analitički postupci. Detaljno su provjerene vrijednosno značajne stavke na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzoraka. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o poslovnim događajima.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizija za 2010.

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Turističke zajednice za 2010., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti koje bi značajnije utjecale na realnost i istinitost financijskih izvještaja te poslovanja Turističke zajednice.

Nalaz za 2012.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina i obveze, te programi i projekti.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na planiranje, obveze, te programe i projekte.

1. Planiranje

1.1. U skladu s odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, Turistička zajednica je za 2012. donijela godišnji program rada i financijski plan.

Godišnjim financijskim planom su planirana potrebna sredstva za izvršenje planiranih zadataka iz programa rada (funkcionalni marketing) po aktivnostima (zadacima i projektima) u okviru računa rashoda za usluge. Unutar planiranih aktivnosti za funkcionalni marketing, rashodi nisu planirani po vrstama odnosno prema propisanim računima iz računskog plana za neprofitne organizacije, već prema pojedinim programima i potprogramima. Navedeno ne omogućava usporedbu planiranih prihoda i rashoda u godišnjem financijskom planu i izvješću o ostvarenju godišnjeg financijskog plana s podacima koji su navedeni u financijskim izvještajima. Za razliku od plana pojedinačno izvršenje rashoda u okviru svake aktivnosti se prati po vrstama u pomoćnoj evidenciji ali se u izvješću o izvršenju godišnjeg plana, struktura rashoda ne iskazuje. Planirani rashodi vezani uz aktivnosti funkcionalnog marketinga prema godišnjem planu iznose 807.576,00 kn ili 56,4 % ukupnih rashoda. Drugi rashodi odnosno rashodi administrativnog marketinga u ukupnom iznosu 623.310,00 kn su planirani prema vrstama rashoda u skladu s računskim planom, a odnose se na sredstva za rad turističkog ureda.

Turistička zajednica vodi propisane poslovne knjige i sastavljeni su financijski izvještaji prema računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije.

Državni ured za reviziju predlaže razraditi financijski plan na način da se u okviru aktivnosti, odnosno projekata planiraju rashodi prema vrstama rashoda utvrđenih računskim planom, te praćenje ostvarenja planiranih prihoda i rashoda prema vrstama i po aktivnostima odnosno projektima.

1.2. *Turistička zajednica prihvaća navode vezane uz izradu financijskog plana.*

2. Obveze

2.1. Obveze koncem 2012. iznose 565.589,00 kn. Dospjele su u iznosu 563.207,00 kn, dok obveze u iznosu 2.382,00 kn nisu dospjele. Odnose se na obveze za odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućeg razdoblja u iznosu 272.738,00 kn, za materijalne rashode u iznosu 140.739,00 kn, za kredite i zajmove u iznosu 120.289,00 kn, te za zaposlene u iznosu 31.823,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, kada su iznosile 610.147,00 kn, manje su za 44.558,00 kn ili 7,3 %.

Obveze za materijalne rashode iskazane su u iznosu 140.739,00 kn a odnose se na obveze prema dobavljačima za promidžbeni materijal i usluge koje su podmirene do kolovoza 2013.

Obveze za kredit u iznosu 120.289,00 kn se odnose na kratkoročni kredit za dopušteno prekoračenje po transakcijskom računu (početkom 2012. navedene obveze su iznosile 158.512,00 kn, dok je tijekom godine otplaćeno 38.223,00 kn). Prema odlukama Turističkog vijeća iz veljače 2011. i lipnja 2012., Turistička zajednica je s poslovnom bankom ugovorila u veljači 2011. i srpnju 2012. dopušteno prekoračenje poslovnog računa kao članica „cach poola“ do 200.000,00 kn, za financiranje redovnih aktivnosti, do prispjeća ugovorenih sredstava iz programa "Marijanski hodočasnički put" (OP IPA SLO CRO 2007-2013.). Do poremećaja u financiranju tekuće likvidnosti je došlo zbog raskoraka između nepravodobnog priljeva ugovorenih sredstava iz spomenutog programa i dospjeća preuzetih obveza po ugovorima s izvođačima za obavljanje usluga izrade projektne dokumentacije, izrade info tabli i ploča, te izrade i montaže promotivnog filma. Krajnji rok za povrat kredita bio je početak veljače 2013. Kredit nije vraćen o roku dospjeća. Sredstva iz spomenutog programa uplaćena su na žiro račun Turističke zajednice u studenome 2013., a kredit nije vraćen poslovnoj banci nakon uplate sredstava, kao ni do konca 2013. Opisane obveze su podmirene koncem siječnja 2014.

Državni ured za reviziju nalaže postupanje u skladu sa zaključenim ugovorom o dopuštenom prekoračenju poslovnog računa.

- 2.2. *U očitovanju na nalaz Državnog ureda za reviziju koje se odnosi na obveze, Turistička zajednica navodi da zbog financijskih razloga nije bila u stanju vratiti kredit u studenome 2013., već je to učinila prema ugovoru u siječnju 2014. Turistička zajednica obrazlaže da su na financijsku situaciju utjecali problemi u redovnom poslovanju koji se odnose na rashode za oglašavanje u promotivnim kampanjama i promotivno prodajnim kanalima, jer je Turistička zajednica bila dužna sve račune platiti unaprijed da bi naknadno imala pravo na refundaciju uređenu ugovorom, a refundacija je kasnila i isplaćena je tek u 2014. Nadalje, Turistička zajednica navodi da je na financijsku situaciju utjecalo i kašnjenje naplate potraživanja od sustava turističkih zajednica općina i gradova.*

3. Programi i projekti

- 3.1. Zadaće turističkih zajednica su utvrđene Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma i godišnjim programima rada Turističke zajednice. Kao podlogu za izradu godišnjih programa rada, Turistička zajednica koristi Strateški plan i Strategiju razvoja Županije. Turistička zajednica nema dugoročno utvrđene ciljeve poslovanja, s obzirom da strategija razvoja turizma na području Županije nije donesena. Strateški ciljevi određeni Strategijom razvoja Županije su konkurentno gospodarstvo, te razvoj topličkog, vjerskog, zdravstvenog, kulturnog i seoskog turizma.

Mjere za postizanje spomenutih ciljeva su unaprjeđenje postojećih oblika turizma s posebnim naglaskom na toplički i wellness turizam, razvoj novih selektivnih turističkih programa, promocija Zagorja kao turističke regije, razvoj potporne infrastrukture i razvoj turizma u ruralnom prostoru.

Predviđeni nositelji za provedbu mjera su turističke zajednice, ministarstva, jedinice lokalne samouprave, te ustanove u kulturi i obrazovanju. Nadležnost Turističke zajednice Strategijom razvoja Županije nije detaljnije utvrđena. Kratkoročne ciljeve poslovanja Turistička zajednica određuje godišnjim programima rada i financijskim planovima. Ciljevi navedeni u programima rada su usklađeni s ciljevima spomenutog Strateškog plana i Strategije razvoja Županije.

Za 2012., godišnjim planom, Turistička zajednica je kao ciljeve navela brendiranje i pozicioniranje Županije kao turističke destinacije na domaćem i međunarodnom tržištu, osmišljavanje inovativne i tematski raznovrsne ponude i programa (vinske ceste, pješačke staze, cikloturizam, konjički turizam), povećanje fizičkog obujma turističkog prometa koji bi trebao omogućiti željene financijske učinke od turizma najmanje 10,0 % u odnosu na 2011., pojačane aktivnosti putem kontinentalnog klastera Središnje Hrvatske, podizanje kvalitete turističke ponude u skladu s održivim razvitkom, jačanje suradnje i koordinacije turističkih zajednica u Županiji te suradnje sa svim nosiocima turističke ponude u Županiji (pravne i fizičke osobe) i svim drugim čimbenicima u turističkom lancu.

Strategijom razvoja Županije su utvrđeni brožčani pokazatelji (indikatori), za mjerenje učinaka, odnosno praćenje ostvarenja postavljenih ciljeva. Turistička zajednica, koja je obvezna pratiti ostvarenje razvojne strategije u području turizma, prikupljala je podatke, a o njima je izvještavala Zagorska razvojna agencija kroz Izvještaje o provedbi Strategije razvoja.

Za postizanje ciljeva i zadaća, propisanih odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, a koji su detaljnije planirani u godišnjim programima rada, Turistička zajednica je provodila različite aktivnosti (projekte, programe, manifestacije). Ciljevi navedeni u godišnjim programima rada su jednaki zajedničkim ciljevima turističkih zajednica propisanim odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma. U skladu s napatkom Hrvatske turističke zajednice, programi rada za 2010., 2011. i 2012. sadrže aktivnosti Turističke zajednice u području marketinga i djelovanja Turističkog ureda. Većina planiranih aktivnosti i zadaća iz godišnjeg programa rada Turističke zajednice je obavljena, a učinak je izražen opisno, jer Turistička zajednica nema razrađen sustav za praćenje provedbe aktivnosti, odnosno nema utvrđene pokazatelje za praćenje provedbe utvrđenih zadaća i ciljeva iz programa rada.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje Strategije razvoja turizma na području Županije za naredno razdoblje u skladu s ciljevima Strategije razvoja turizma u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2013. do 2020. Također predlaže i nadalje pratiti godišnje ostvarenje županijske razvojne strategije u području turizma na temelju izračunanih pokazatelja, koji su strategijom predviđeni. Predlaže, za praćenje ostvarenja ciljeva, zadaća i aktivnosti prema godišnjem programu rada utvrditi pokazatelje, uspostaviti način praćenja ostvarenja ciljeva, te u okviru godišnjeg izvješća o radu izvješćivati o postignutim rezultatima.

- 3.2. *Turistička zajednica prihvaća navode vezane uz donošenje Strategije razvoja turizma na području Županije te praćenje godišnjeg ostvarenja županijske razvojne strategije u području turizma.*

III. OCJENA EFIKASNOSTI TURISTIČKE ZAJEDNICE U PROVOĐENJU ZADAĆA UTVRĐENIH PROPISIMA I PROGRAMOM RADA

Zadaće i ciljevi Turističke zajednice su utvrđeni Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, Statutom i godišnjim programima rada Turističke zajednice. Kao podlogu za izradu godišnjih programa rada, Turistička zajednica koristi Strateški plan Ministarstva turizma za razdoblje od 2011. do 2013. iz kolovoza 2010. i Strategiju razvoja Krapinsko-zagorske županije od 2012. do 2013.

Turistička zajednica je u 2010., 2011. i 2012. poduzimala aktivnosti vezane uz:

- unaprjeđivanje postojećih turističkih proizvoda na području Županije
- iniciranje razvoja novih turističkih proizvoda na području Županije
- promociju turističkih proizvoda u zemlji i inozemstvu
- razvijanje svijesti o važnosti, te gospodarskim i drugim učincima turizma
- promociju turističke destinacije na razini Županije
- sudjelovanje u izradi strategije razvoja na nivou Županije
- obavljanje informativnih poslova vezanih uz turističku ponudu.

Na temelju provjere dokumentacije vezane uz provođenje navedenih aktivnosti Državni ured za reviziju ocjenjuje da je Turistička zajednica bila efikasna u provođenju planiranih zadaća i aktivnosti, jer je obavila većinu planiranih aktivnosti, odnosno zadaća iz njene nadležnosti.

S obzirom da je Turistička zajednica provela većinu planiranih aktivnosti i zadaća, da je njihov učinak izražen opisno, da Turistička zajednica nije razradila sustav za praćenje provedbe aktivnosti, odnosno nije utvrdila pokazatelje za praćenje provedbe utvrđenih zadaća i aktivnosti, odnosno ostvarenje ciljeva, Državni ured za reviziju ocjenjuje da Turistička zajednica treba u godišnjem programu rada i drugim unutarnjim aktima, utvrditi pokazatelje za praćenje ostvarenja zadaća i aktivnosti i ciljeva, kako bi se na temelju objektivnih pokazatelja moglo utvrditi jesu li korištenjem sredstava Turističke zajednice postignuti očekivani učinci i ostvareni postavljeni ciljevi te dala ocjena jesu li ostvareni učinci, odnosno ostvareni ciljevi rezultat provedenih zadaća i aktivnosti Turističke zajednice.

Vezano uz ocjenu učinkovitosti trošenja sredstava prikupljenih od boravišnih pristojbi, turističkih članarina, iz proračuna, te drugih izvora, Državni ured za reviziju ocjenjuje da su sredstva korištena u skladu s godišnjim programom rada Turističke zajednice i za ostvarenje postavljenih ciljeva.

IV. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Turističke zajednice za 2012. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je bezuvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, u skladu s prihvaćenim okvirom financijskog izvještavanja, financijski izvještaji u svim značajnijim odrednicama objektivno iskazuju poslovanje, te stanje imovine i obveza.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti i propusti vezani uz usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, koji bi utjecali na izražavanje drukčijeg mišljenja.

4. Turistička zajednica je pravna osoba osnovana radi promicanja i unaprjeđenja turizma i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom. Osnovana je 1995. U Turističkoj zajednici je osnovan Turistički ured u kojem je troje zaposlenika. Osoba za zastupanje u 2012., i u vrijeme obavljanja revizije (siječanj 2014.), je direktorica Turističkog ureda Sanja Škrinjar. Doneseni su godišnji program rada i financijski plan za 2012. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji. Prihodi za 2012. su ostvareni u iznosu 1.467.195,00 kn, rashodi u iznosu 1.489.006,00 kn i manjak prihoda nad rashodima u iznosu 21.811,00 kn. Iz ranijih godina je prenesen višak prihoda u iznosu 43.366,00 kn, te se u sljedeće razdoblje prenosi višak prihoda u iznosu 21.555,00 kn. Prihodi su ostvareni od donacija (iz županijskog proračuna, Hrvatske turističke zajednice i Ministarstva kulture) u iznosu 1.191.539,00 kn, turističke članarine 167.905,00 kn, boravišne pristojbe 100.966,00 kn i prihoda od financijske imovine i drugih izvora u iznosu 6.785,00 kn. Rashodi se odnose na materijalne rashode u iznosu 948.661,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 405.182,00 kn, donacije u iznosu 97.052,00 kn, rashode amortizacije 23.300,00 kn, financijske rashode 13.058,00 kn i druge rashode u iznosu 1.753,00 kn. Najveći dio materijalnih rashoda se odnosi na usluge promidžbe i informiranja u iznosu 542.955,00 kn. Koncem 2012. potraživanja (za članarinu od turističkih zajednica gradova i općina i pravne osobe) iznose 44.740,00 kn i naplaćena su u tijekom 2013. Obveze koncem 2012. iznose 565.589,00 kn, a dospjele su u iznosu 563.207,00 kn, dok obveze u iznosu 2.382,00 kn nisu dospjele. Odnose na obveze za odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućeg razdoblja u iznosu 272.738,00 kn, obveze za materijalne rashode u iznosu 140.739,00 kn, obveze za kredite i zajmove u iznosu 120.289,00 kn, te obveze za zaposlene u iznosu 31.823,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, kada su iznosile 610.147,00 kn, manje su za 44.558,00 kn ili 7,3%. Obveze za materijalne rashode iskazane u iznosu 140.739,00 kn (obveze prema dobavljačima za promidžbeni materijal i usluge), podmirene su do kolovoza 2013.

Turistička zajednica je bila efikasna u provođenju zadaća i ostvarenju ciljeva koji se odnose na unaprjeđenje postojećih i iniciranje novih turističkih proizvoda na području Županije, promociji destinacija i turističkih proizvoda u zemlji i inozemstvu, razvijanju svijesti o važnosti, te gospodarskim i drugim učincima turizma i obavljanju informativnih poslova vezanih uz turističku ponudu Županije. Također, Turistička zajednica je bila učinkovita u trošenju sredstava prikupljenih od boravišnih pristojbi, turističkih članarina, iz proračuna, te drugih izvora, jer su sredstva korištena u skladu s godišnjim programom rada Turističke zajednice i za ostvarenje postavljenih ciljeva. Turistička zajednica nije u godišnjem programu rada i drugim unutarnjim aktima, utvrdila pokazatelje za praćenje ostvarenja zadaća i aktivnosti i ciljeva, kako bi se na temelju objektivnih pokazatelja moglo utvrditi jesu li korištenjem sredstava Turističke zajednice postignuti očekivani učinci i ostvareni postavljeni ciljevi te dala ocjena jesu li ostvareni učinci, odnosno ostvareni ciljevi rezultat provedenih zadaća i aktivnosti Turističke zajednice. Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti nisu značajni i nisu utjecali na istinitost financijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, te je izraženo bezuvjetno mišljenje.